

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ

Ενώπιον: Σ. Α. Λιασίδη, Πρ.
Μ. Τσαγγαρίδη, Δ.
Φ. Κωνσταντίνου, Δ.

Αρ. Αίτησης: 555/2015

Μεταξύ:

Κ. Μ. Βιολάρης

Αιτητή

-και-

Κ. Μ. Βιολάρης

Καθ' ης Αίτηση

29 Μαΐου 2017

Για Αιτητή: Κ. Μ. Βιολάρης

Για Καθ' ης η αίτηση: κ. Μ. Βιολάρης

Πρόεδρος: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Σ. Α. Λιασίδης, Πρ.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Οι διάδικοι, Κύπριοι υπήκοοι και μέλη της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, τέλεσαν πολιτικό γάμο στις 28/3/1986 στο Queens της Νέας Υόρκης στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και θρησκευτικό γάμο στις 26/4/87 στον Ιερό Ναό Σωτήρος στην Ανθούπολη, στη Λευκωσία, σύμφωνα με τα δόγματα της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Από το γάμο τους απέκτησαν τρία παιδιά, ενήλικα σήμερα. Μετά την τέλεση του γάμου τους οι διάδικοι διέμεναν στη Νέα Υόρκη όπου σπούδαζε ο Αιτητής για περίοδο 3 χρόνων περίπου και μετά επέστρεψαν στην Κύπρο όπου και εγκαταστάθηκαν στη Λευκωσία.

Αποτελεί, δικογραφικά, αίτημα και των δύο διαδίκων, όπως ο γάμος τους λυθεί με λόγο των ισχυρό κλονισμό της έγγαμης συμβίωσης. Ο μεν Αιτητής, με την τροποποιηθείσα, κατόπιν διατάγματος τροποποιημένης εναρκτήριας αίτησής του, η δε Καθ' ης η αίτηση με την ανταπαίτησή της.

Ο Αιτητής αποδίδει την κατάρρευση της έγγαμης σχέσης, αρχικά στην διαφορά των χαρακτήρων των διαδίκων και στο διαφορετικό τρόπο αντίληψης διαφόρων ζητημάτων που τους απασχολούσαν. Επιπλέον, ο Αιτητής αποδίδει στην Καθ' ης η αίτηση τους λόγους κλονισμού της έγγαμης συμβίωσης η οποία, κατ' ισχυρισμό του, δεν επεδείκνυε προς αυτόν τον απαιτούμενο σεβασμό, έθιγε την προσωπικότητα και την αξιοπρέπειά του, τον μείωνε και τον εξέθετε στα μάτια τρίτων και προκαλούσε καυγάδες για ασήμαντους λόγους. Κατά τον ίδιο, τα τελευταία 10 χρόνια τα προβλήματα μεγάλωναν και η Καθ' ης η αίτηση άρχισε να τον κατηγορεί ότι διατηρούσε εξωσυζυγικές σχέσεις, δημιουργούσε φανταστικές ιστορίες, τον κακολογούσε και τον διέσυρε με αποτέλεσμα να πλήττεται η αξιοπρέπεια και η προσωπικότητά του. Η προαναφερόμενη συμπεριφορά της Καθ' ης η αίτηση προκαλούσε στον ίδιο απογοήτευση και απόγνωση και μετέβαλε τα συναισθήματά του έναντι της Καθ' ης η αίτηση. Από τις αρχές του 2014 οι διάδικοι έπαυσαν να έχουν οποιαδήποτε επαφή παρά το γεγονός ότι εξακολουθούσαν να διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη και το Δεκέμβρη του 2014 η Καθ' ης η αίτηση εγκατέλειψε την κατοικία στην οποία διέμεναν στα Πάνω Λεύκαρα και η οποία έκτοτε διαμένει στο Στρόβολο. Η συμπεριφορά της Καθ' ης η αίτηση επέφερε ισχυρό κλονισμό στην έγγαμη σχέση και η συνέχιση της είναι αφόρητη πλέον για τον ίδιο.

Η Καθ' ης η αίτηση με το δικόγραφό της, παράγρ. 1 της υπεράσπισής της, προβάλλει πρόδικαστική ένσταση, ότι το παρόν Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να λύσει τον πολιτικό γάμο των διαδίκων και ως εκ τούτου ζητά την απόρριψη της αιτούμενης θεραπείας αναφορικά με το θέμα αυτό. Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του Αιτητή, ότι επήλθε ισχυρός κλονισμός για λόγο που αφορά το πρόσωπό της, η ίδια απορρίπτει αυτούς τους ισχυρισμούς και διατείνεται ότι είναι η συμπεριφορά του Αιτητή που επέφερε κλονισμό στην έγγαμη σχέση αποδίδοντας σε αυτόν ότι διατηρούσε διάφορες εξωσυζυγικές σχέσεις, έκανε όμως υπομονή για να σώσει το γάμο της. Ο Αιτητής δημιούργησε εξωσυζυγικές σχέσεις με υπάλληλο της οικογενειακής εταιρείας τους με την οποία ο Αιτητής συναντιόταν σε διάφορα μέρη. Ως αποτέλεσμα αυτής της σχέσης, ο Αιτητής ενημέρωσε στις 26/12/14 τόσο την ίδια όσο και τα παιδιά τους ότι θα προχωρήσει με διαζύγιο. Η συμπεριφορά αυτή του Αιτητή προκαλούσε στην ίδια απογοήτευση και απόγνωση και αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την οικία, στην οποία διέμεναν, το Γενάρη του 2015. Αντικρούει τον ισχυρισμό του Αιτητή ότι δεν τον σεβόταν, ισχυριζόμενη ότι επιδείκνυε προς αυτόν πάντα τον απαιτούμενο σεβασμό και ουδέποτε του συμπεριφέρθηκε με τρόπο ώστε να θιγεί η προσωπικότητα ή η αξιοπρέπειά του. Αντίθετα, πάντα κατά την ίδια, ήταν ο Αιτητής ο οποίος με τη συμπεριφορά του τη μείωνε και

αδιαφορούσε γι' αυτήν και είναι οι πράξεις του που την ανάγκασαν να απομακρυνθεί από τη συζυγική στέγη. Καταληκτικά, αναφέρει ότι ο κλονισμός στην έγγαμη σχέση επήλθε για λόγο που αφορούσε τον Αιτητή αποκλειστικά. Ζητά την απόρριψη της αίτησης με έξοδα εις βάρος του και ανταπαιτητικά ζητά τη λύση του γάμου των διαδίκων για λόγο τον ισχυρό κλονισμό για λόγο που αφορά το πρόσωπο του Αιτητή. Αναφέρει, επίσης, στην παράγρ. Β της ανταπαίτησής της, ότι σε περίπτωση που το Δικαστήριο απορρίψει την προδικαστική της ένσταση όπως διαλαμβάνεται στην παράγρ. 1 της υπεράσπισής της, που αφορά στην έλλειψη δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου για να λυθεί ο πολιτικός τους γάμος, ζητά από το Δικαστήριο να προχωρήσει στη λύση και του πολιτικού γάμου τους.

Ο Αιτητής με την ανταπαίτηση στην υπεράσπιση και υπεράσπιση στην ανταπαίτησή του αρνείται τα όσα η Καθ' ης η αίτηση του καταλογίζει και διατείνεται ότι οι ισχυρισμοί της για σύναψη εξωσυζυγικών σχέσεων είναι ανυπόστατοι και κακοήθεις. Προβάλλει, δε, τον ισχυρισμό ότι η παθολογική ζήλια της Καθ' ης η αίτηση και η εμμονή της να βλέπει γυναίκες με τις οποίες διατηρούσε επαγγελματικές σχέσεις ως φιλενάδες του είναι γεγονότα τα οποία οδήγησαν στην κατάρρευση της έγγαμης σχέσης.

Ενώπιον του Δικαστηρίου πρόσφεραν μαρτυρία μόνο οι διάδικοι οι οποίοι και αντεξετάστηκαν από την άλλη πλευρά.

Ο Αιτητής με τη γραπτή του δήλωση επαναλαμβάνει, στην ουσία, τους ισχυρισμούς του ως διαλαμβάνονται στα γεγονότα της αίτησης. Αντεξεταζόμενος από το συνήγορο της Καθ' ης η αίτηση ανέφερε ότι από το 2009 οι διάδικοι έπαυσαν να μιλούν μεταξύ τους και επικοινωνούσαν μέσω της οικιακής βοηθού τους ή μέσω του παιδιού τους. Συζήτηση για διαζύγιο έγινε το 2014 και η Καθ' ης η αίτηση κατ' εκείνο το χρονικό σημείο πρότεινε ένα συμβιβαστικό γάμο, δηλαδή να μην έχουν σχέση αλλά για τα μάτια του κόσμου να είναι μαζί. Αρνήθηκε ότι κατά την περίοδο 1992-2014 διατηρούσε εξωσυζυγικές σχέσεις με γυναίκες, τα ονόματα των οποίων του είχαν υποβληθεί. Αρνήθηκε, περαιτέρω, ότι αυτή η συμπεριφορά του ανάγκασε την Καθ' ης η αίτηση να φύγει από τη συζυγική στέγη.

Ομοίως, η Καθ' ης η αίτηση κατάθεσε γραπτώς την κυρίως εξέτασή της και αυτή με τη σειρά της επαναλαμβάνει την ίδια γραμμή υπεράσπισης όπως προβάλλεται στην έκθεση υπεράσπισής της. Κάνει, περαιτέρω αναφορά σε συγκεκριμένη γυναίκα με την οποία ο Αιτητής, κατ' ισχυρισμό της, διατηρούσε εξωσυζυγική σχέση. Προβάλλει, επίσης, τον ισχυρισμό ότι οι κοινές δραστηριότητές τους, ως αντρόγυνο, με τον Αιτητή, υποδεικνύουν

ότι δεν βρίσκονταν σε διάσταση. Στην αντεξέτασή της ανέφερε ότι με τον Αιτητή είχαν σεξουαλικές σχέσεις μέχρι το καλοκαίρι του 2014 και παρόλο που αυτός διατηρούσε εξωσυζυγικές σχέσεις, μετά από διαβεβαιώσεις του ότι θα σταματούσε αυτή τη συμπεριφορά του, συνέχιζαν να ζουν ως ζευγάρι. Όταν της υποδείχθηκε ότι δεν προσκόμισε στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη εξωσυζυγικών σχέσεων από τον Αιτητή, απάντησε ότι όσο και εάν προκληθεί, έχει δεσμευτεί στα παιδιά της ότι δεν θα παρουσίαζε ενώπιον του Δικαστηρίου σχετικά στοιχεία. Αρνήθηκε, στη συνέχεια, ότι δημιουργούσε φασαρία στην εταιρεία του Αιτητή για τις εξωσυζυγικές σχέσεις του και είπε ότι ήταν «κυρία» και πρόσθεσε ότι το Γενάρη του 2014 ο Αιτητής την απόλυσε από τη δουλειά της. Αρνήθηκε, επίσης, ότι η ίδια ζήτησε από τον Αιτητή διαζύγιο λέγοντας ότι ήταν υπόδειγμα συζύγου και μητέρας. Μετά το πέρας της αντεξέτασης της Καθ' ης η αίτηση, ο συνήγορός της απέσυρε την ανταπαίτηση η οποία απορρίφθηκε με έξοδα εναντίον της.

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, οι συνήγοροι των δύο πλευρών καταχώρησαν τις γραπτές τους αγορεύσεις και η απόφαση επιφυλάχθηκε στις 15/5/17, ημέρα κατά την οποία η υπόθεση είχε οριστεί για διευκρινίσεις.

Προκύπτει από την αγόρευση της συνηγόρου του Αιτητή ότι η αίτηση πρέπει να πετύχει εισηγούμενη ότι το Δικαστήριο πρέπει να κάνει αποδεκτή τη μαρτυρία του πελάτη της και να απορρίψει αυτή της Καθ' ης η αίτηση της οποίας η μαρτυρία ήταν ανακόλουθη με το δικόγραφο της. Εξάλλου, η ίδια η Καθ' ης η αίτηση στην παράγρ. 8 του δικογράφου της, αποδέχεται ότι ο γάμος έχει υποστεί ισχυρό κλονισμό, αποδίδοντας στον Αιτητή την αιτία της κατάρρευσης της έγγαμης σχέσης. Ασυμφωνία προς το δικόγραφο της Καθ' ης η αίτηση, εισηγείται η συνήγορος του Αιτητή ότι υπάρχει και αναφορικά με τη θέση που προέβαλε η Καθ' ης η αίτηση ότι δεν βρίσκονται σε διάσταση, ενώ από την άλλη ζητά και η ίδια με την ανταπαίτησή της τη λύση του γάμου ενώ περαιτέρω έχει καταχωρίσει αίτηση για επίλυση των περιουσιακών τους διαφορών. Άλλη παράμετρος την οποία εισηγείται η συνήγορος του Αιτητή είναι ότι, ισχυρίζεται μεν ότι διατηρούσε συστηματικά εξωσυζυγικές σχέσεις με διάφορες γυναίκες αλλά συγχωρούσε τον Αιτητή γι' αυτή τη συμπεριφορά και ότι δεν είχε παράπονο. Αναφορικά με τη θέση του συνηγόρου της Καθ' ης η αίτηση ότι δεν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται στη Δ.30 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας αποτελεί εισηγηση της συνηγόρου του Αιτητή ότι το θέμα αυτό είχε εγερθεί μετά το πέρας της αντεξέτασης του Αιτητή και το Δικαστήριο το απέρριψε και δεν τίθεται θέμα το Δικαστήριο να αποφασίσει εκ νέου επ' αυτού. Επίσης, προβάλλει τον ισχυρισμό ότι το αίτημα έπρεπε να τεθεί γραπτώς. Εν πάση περιπτώσει, κατά την ίδια συνήγορο, η

παρατυπία αυτή μπορεί να θεραπευτεί με βάση τη Δ.64 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας. Τέλος, αναφορικά με τη δικαιοδοσία για λύση του πολιτικού γάμου των διαδίκων, η συνήγορος παρέπεμψε στο άρθρο 11(2)(γ) του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου (Ν.23/90).

Αντίθετα, αποτελεί θέση του συνηγούρου της Καθ' ης η αίτηση ότι η αίτηση θα πρέπει να απορριφθεί όχι μόνο για λόγους ουσίας αλλά και για διαδικαστικούς λόγους.

Ειδικότερα, αποτελεί εισήγηση του συνηγούρου της Καθ' ης η αίτηση ότι από τη στιγμή που δεν έχει ακολουθηθεί η διαδικασία της Δ.30, η αίτηση υπόκειται σε απόρριψη. Το γεγονός αυτό μπορεί να το θέσει εκ νέου ενώπιον του Δικαστηρίου παρόλο που το Δικαστήριο κατά την ακροαματική διαδικασία έχει απορρίψει όμοιο αίτημα ενόψει της ύπαρξης νέων γεγονότων που είναι η απόσυρση της ανταπαίτησης εκ μέρους της Καθ' ης η αίτηση, πράγμα επιτρεπτό κατά το συνηγόρο σύμφωνα με τη νομολογία. Εμμένει, περαιτέρω, στην προδικαστική του ένσταση ότι το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να λύσει τον πολιτικό γάμο των διαδίκων. Όσον αφορά την ουσία της αίτησης, η εισήγησή του για απόρριψη της αίτησης δικαιολογείται γιατί ο Αιτητής δεν απόδειξε τα συστατικά στοιχεία του προβαλλόμενου λόγου διαζυγίου, ότι δηλαδή το κλονιστικό γεγονός συνδέεται με το πρόσωπο της Καθ' ης η αίτηση καθώς επίσης δεν απέδειξε ούτε τη διάσταση ούτε και το συγκεκριμένο κλονιστικό γεγονός που οδήγησε στην κατάρρευση της έγγαμης σχέσης κατά το χρόνο της ισχυριζόμενης διάστασης.

Επειδή είχε εγερθεί από την Καθ' ης η αίτηση θέμα εγκυρότητας της δικαστικής διαδικασίας για το λόγο ότι η πλευρά του Αιτητή παρέλειψε να καταχωρίσει κλήση για οδηγίες, όπως προνοεί η Δ.30 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, το Δικαστήριο ζήτησε από τους συνηγούρους των δύο πλευρών να διαφωτίσουν το Δικαστήριο για τις θέσεις τους επί του θέματος αυτού και αν ήταν δυνατό να προσκομίσουν σχετική νομολογία. Οι συνήγοροι των δύο πλευρών επέμεναν στην ορθότητα των θέσεων τους, όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω.

Κρίνουμε ορθό όπως εξετάσουμε κατά πρώτο λόγο τις θέσεις που προέβαλε ο συνήγορος της Καθ' ης η αίτηση που αφορούν στη μη συμμόρφωση προς τη Δ.30 αφού αυτό άπτεται και του νομότυπου της διαδικασίας. Είμαστε ενήμεροι της περιορισμένης νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί του θέματος (**Αναφ. Διευθυντή της Στέγης Αγ. Μαρίνα**, Πολ. Αίτ. Αρ. 97/16, 6/9/2016, **Αναφ. Γ. Π.**, Πολ. Αίτ. Αρ. 25/2017, 17/2/2017 και **Αναφ. Alpha**

Bank Cyprus Ltd, Πολ. Αίτ. Αρ. 23/2017, 22/2/2017) όπου όλες οι αποφάσεις αφορούν αιτήσεις για certiorari. Είναι, δε, νομολογημένο ότι αποφάσεις πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχουν μόνο πειστική αξία (*Αναφ. Victor Makushin* (2012) 1 ΑΑΔ 20). Ελλείψει εκτενούς νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ειδικότερα εφετειακής απόφασης και Οδηγιών Πρακτικής (Practice Directions) θα αντλήσουμε καθοδήγηση από τη γραμματική ερμηνεία της αναφερόμενης διάταξης.

A. Μη συμμόρφωση με τη Δ.30

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η Δ.30 τυγχάνει εφαρμογής από τα Οικογενειακά Δικαστήρια. Στη Δ.30 θ.10 εδ. γ', δ' και ε' αναγράφεται ότι:

«Οι διατάξεις των Δ. 25 και Δ. 30 εφαρμόζονται σε αγωγές που καταχωρήθηκαν από 1.1.2015, αναστέλλεται όμως η εφαρμογή τους αναφορικά και μόνο με αγωγές κλίμακας πέραν των €10.000 μέχρι 31.12.2015. Από 1.1.2016 οι Διατάξεις των Δ. 25 και Δ. 30 θα τυγχάνουν, ασχέτως κλίμακας, καθολικής εφαρμογής.

Νοείται ότι για αγωγές που καταχωρήθηκαν μέχρι και 31.12.2014 και αγωγές κλίμακας πέραν των €10.000 που καταχωρήθηκαν και θα καταχωρηθούν εντός της περιόδου της πιο πάνω αναστολής, ήτοι μέχρι 31.12.2015, οι πρόνοιες των υφιστάμενων πριν την έναρξη ισχύος των νέων Διαταγών 25 και 30, θα εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι την αποπεράτωσή τους.

[Δ.Κ. 6.2.2015] Ε.Ε., Παρ.2, 14.11.2014, Καν.4 (Όπως τροποποιήθηκε από Ε.Ε., Παρ.2, Μέρος Ι, 6.2.2015, Καν.3). Οι διατάξεις των Δ.25 και Δ.30 εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στις διαδικασίες που λαμβάνονται στα Δικαστήρια Ειδικής Δικαιοδοσίας ανεξαρτήτως του τρόπου έναρξης της διαδικασίας σ' αυτά και οι έννοιες του κλητηρίου και της αγωγής στις Δ.25 και Δ.30 θα διαβάζονται αναλόγως.»

Επίσης, στον Κ.11 του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Διαδικαστικού Κανονισμού αναφέρεται ότι:

«Για διαδικασία που αφορά οποιοδήποτε άλλο θέμα για το οποίο δε γίνεται ειδικότερη πρόνοια στον Κανονισμό αυτό, εφαρμόζονται οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας.»

Η θέση του συνηγόρου της Καθ' ης η αίτηση είναι ότι η αίτηση υπόκειται σε απόρριψη εφόσον δεν έχουν τηρηθεί οι διαδικασίες που προβλέπονται από τη Δ.30.

Στη Δ.30 θ.1(α) διαλαμβάνεται ότι:

«Ο ενάγων σε κάθε αγωγή υποχρεούται εντός τριάντα ημερών από το χρόνο κατά τον οποίο τα δικόγραφα θεωρούνται συμπληρωμένα και προτού λάβει οποιοδήποτε νέο μέτρο στην αγωγή, εκτός από αίτηση για παρεμπόδιον διάταγμα, να εκδώσει κλήση για οδηγίες, οριζόμενη ενώπιον του Δικαστηρίου σε χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των εξήντα ημερών.»

Ο τύπος της κλήσης καθορίζεται στον τύπο 25 ο οποίος επισυνάπτεται στη Δ.30.

Προκύπτει από το φάκελο της διαδικασίας ότι η συμπλήρωση των δικογράφων ολοκληρώθηκε με την καταχώριση εκ μέρους του Αιτητή απάντησης στην υπεράσπιση και υπεράσπισης στην ανταπαίτηση περί τον Ιούνιο του 2016 (χωρίς να αναγράφεται η ακριβής ημέρα αλλά αναγράφεται σ' αυτή ότι αντίγραφο της δόθηκε αυθημερόν στην άλλη πλευρά). Η ακροαματική διαδικασία ξεκίνησε στις 14/3/17.

Συνεπώς, ο Αιτητής – ενάγων όφειλε εντός του χρόνου που καθορίζεται στη Δ.30 να εκδώσει κλήση για οδηγίες, πράγμα το οποίο δεν έπραξε. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η κλήση καταχωρείται πριν ο ενάγοντας λάβει οποιοδήποτε διαδικαστικό μέτρο. Στην προκειμένη περίπτωση, μετά την πάροδο της προβλεπόμενης προθεσμίας από τη συμπλήρωση των δικογράφων, η υπόθεση ορίστηκε για ακρόαση στις 15/11/2016 μετά από σχετικό αίτημα των συνηγόρων των δύο πλευρών, ενώ στις 25/11/2016 ζητήθηκε από κοινού αναβολή της ακρόασης. Η κλήση αυτή θα έπρεπε να είχε οριστεί, σε περίπτωση που καταχωρείτο, εντός εξήντα ημερών, πράγμα που ασφαλώς δεν έγινε.

Όμως, η διαδικασία δεν τελειώνει εδώ. Η διαδικασία που ακολουθείται προδιαγράφεται κατά σαφή τρόπο στη Δ.30 θ.1(γ) εδάφ. α' ως ακολούθως:

«Σε περίπτωση που ο ενάγων αμελήσει ή παραλείψει να εκδώσει την προνοούμενη στην παράγραφο (α) πιο πάνω κλήση για οδηγίες, επιδίδεται ειδοποίηση προς τον ενάγοντα που εκδίδει ο εναγόμενος στον συνημμένο τύπο με την οποία τον ενημερώνει για την παράλειψη και τον καλεί όπως εντός 30 ημερών από την επίδοση της ειδοποίησης καταχωρήσει την αίτηση για οδηγίες.»

Δηλαδή, ο εναγόμενος διάδικος όταν διαπιστώσει την πιο πάνω παράλειψη του ενάγοντα, οφείλει να επιδώσει στον ενάγοντα ειδοποίηση συνταγμένη στον προβλεπόμενο τύπο με την οποία να τον καλεί εντός 30 ημερών από την ημέρα της επίδοσής του για να καταχωρήσει την αίτηση για οδηγίες. Ασφαλώς, στην παρούσα περίπτωση, η Καθ' ης η αίτηση παρέλειψε να επιδώσει στον Αιτητή τη σχετική ειδοποίηση, ως όφειλε να πράξει.

Περαιτέρω υποχρέωση τίθεται στους διαδίκους από τη Δ.30 θ.2(α) στην οποία αναφέρεται ότι, «*Διάδικος στην αγωγή υποχρεούται να καταθέσει στο Πρωτοκολλητήριο μέσα σε 30 μέρες από την έκδοση και επίδοση της κλήσης το συνημμένο στον Τύπο 25, Παράρτημα, συμπληρωμένο ως προς όλα τα στοιχεία αυτού*».

Στην ίδια τη Δ.30 προβλέπεται τρόπος διάσωσης της διαδικασίας, σε περίπτωση που διάδικοι παραλείψουν να συμμορφωθούν με την προθεσμία των 30 ημερών.

Ειδικότερα, στη Δ.30 θ.2(β) αναφέρεται ότι, «*Οι προθεσμίες των 30 ημερών που καθορίζονται ανωτέρω στους Θεσμούς 1(α) και 2(α) δεν παρατείνονται εκτός αν καταδειχθεί στο Δικαστήριο ότι υπήρχε αντικειμενική αδυναμία συμμόρφωσης με τις εν λόγω προθεσμίες ή άλλος καλός λόγος που να δικαιολογεί την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου για παράταση τους*».

Είναι γεγονός ότι ούτε ο Αιτητής ακολούθησε τη διαδικασία που προβλέπεται πιο πάνω, ούτε και η Καθ' ης η αίτηση προέβηκε στις ενέργειες που έπρεπε να προβεί κατ' εφαρμογή της πιο πάνω διαταγής. Πρέπει, δε, να υποδειχθεί ότι η ανταπαίτηση αποτελεί ανεξάρτητη και ξεχωριστή αγωγή (σχετ. *Μυλωνά v. Μυλωνά* (2003) 1 ΑΑΔ 688) και ασφαλώς τα όσα αφορούν στη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί για την αίτηση θα πρέπει να ακολουθηθούν και στην ανταπαίτηση. Αυτό εξάλλου προβλέπεται και από τη Δ.30 1(γ) εδ. γ' ότι «*Η έννοια του ενάγοντα και της αγωγής, καλύπτει και τον ανταπαιτούντα διάδικο, και αναλόγως, την ανταπαίτηση*».

Ένεκα της παράλειψης συμμόρφωσης των διαδίκων προς τη Δ.30 θ.(1)-(3), το Δικαστήριο δεν έδωσε σχετικές οδηγίες αναφορικά με τη μαρτυρία που θα προσκομιζόταν στο Δικαστήριο κατά τα διαλαμβανόμενα στην εν λόγω διαταγή.

B. Συνέπειες μη συμμόρφωσης

Επί του θέματος αυτού, στη Δ.30 θ.1(γ) εδ. β' αναφέρεται ότι, «*Σε περίπτωση που ο ενάγων αμελήσει ή παραλείψει να εκδώσει την προνοούμενη στην παράγραφο (α) πιο πάνω κλήση για οδηγίες, επιδίδεται ειδοποίηση προς τον ενάγοντα που εκδίδει ο εναγόμενος στον συνημμένο τύπο με την οποίαν τον ενημερώνει για την παράλειψη και τον καλεί όπως εντός 30 ημερών από την επίδοση της ειδοποίησης καταχωρήσει την αίτηση για οδηγίες*.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης σε οποιαδήποτε από τις πιο πάνω πρόνοιες η αγωγή ή η ανταπαίτηση θα θεωρείται ως εγκαταλειφθείσα και θα απορρίπτεται από το Δικαστήριο στη λήξη της περιόδου των 60 ημερών, με έξοδα εναντίον του ενάγοντα ως θα είναι η περίπτωση».

Γ. Επί μέρους θέματα

Τα επιμέρους ερωτήματα τα οποία ηγέρθηκαν από τις δύο πλευρές συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- α) Το αίτημα για απόρριψη της αίτησης θα έπρεπε να υποβληθεί γραπτώς και όχι προφορικώς.

Κρίνουμε ότι ο Αιτητής δεν τεκμηρίωσε αυτή τη θέση του. Πουθενά στη Δ.30 γίνεται αναφορά ότι το αίτημα πρέπει να υποβληθεί γραπτώς. Ούτε και υπέδειξε η συνήγορός του ότι είναι ανεπίτρεπτη η υποβολή, προφορικώς, του αιτήματος.

- β) Το αίτημα για απόρριψη ηγέρθηκε σε προχωρημένο στάδιο και μάλιστα μετά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας.

Ούτε και αυτή η θέση του Αιτητή βρίσκει έρεισμα στο περιεχόμενο της Δ.30. Η Δ.30 δεν φαίνεται να θέτει χρονικά όρια στο πότε πρέπει να εγείρεται το θέμα της μη συμμόρφωσης διαδίκου με τη διάταξη αυτή.

- γ) Η παράλειψη συμμόρφωσης προς τη Δ.30 μπορεί να τύχει διόρθωσης με βάση τη Δ.64.

Ομοίως, η θέση αυτή της συνηγόρου του Αιτητή δεν έχει θεμελιωθεί κατά τρόπο πειστικό για να μπορεί να γίνει αποδεκτή από το Δικαστήριο. Οι αποφάσεις στις οποίες έχει παραπέμψει στην αγόρευσή της, ουδόλως βοηθούν την υπόθεσή της. Εξάλλου, δεν τέθηκε, δεόντως, ενώπιον του Δικαστηρίου τέτοιο αίτημα. Η παράλειψη μη εφαρμογής της Δ.30 κρίνουμε ότι δεν είναι θεραπεύσιμη. Επ' αυτού του θέματος θα αρκестούμε στα όσα ειπώθηκαν στην πρόσφατη απόφαση στην *Η. Μανώλη ν. Ελλ. Τράπ. (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ*, Πολ. Έφ. Αρ. 413/11, 3/2/2017, από το Εφετείο στη σελ. 4, ως το ακόλουθο απόσπασμα:

«Η Δ.64 που εισήχθη δια του περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικού) Διαδικαστικού Κανονισμού του 1995, σκοπό είχε να θεραπεύσει παρατυπίες, εφόσον αυτές είναι θεραπεύσιμες και όχι να αποτελέσει πανάκεια στη μη συμμόρφωση με τους κανονισμούς (Πετρίχου ν. Χ'ΐωσήφ (1998) 1 ΑΑΔ 81.»

δ) Το Δικαστήριο επιλήφθηκε όμοιου αιτήματος για απόρριψη της αίτησης λόγω μη συμμόρφωσης προς τη Δ.30 και απορρίφθηκε και δεν μπορεί να εξετάσει εκ νέου τέτοιο αίτημα.

Αναφέρεται ότι μετά το πέρας της κυρίως εξέτασης του Αιτητή, ο συνήγορος της Καθ' ης η αίτηση αιτήθηκε αναβολής αλλά το Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα αυτό. Αμέσως μετά ο συνήγορος της Καθ' ης η αίτηση, για να επιτύχει, προφανώς, τη μη συνέχιση της ακρόασης, ήγειρε ακροθιγώς θέμα μη συμμόρφωσης προς τη Δ.30, καταλαμβάνοντας, ομολογουμένως, εξ απήνης την άλλη πλευρά, το οποίο αίτημα για αναβολή απορρίφθηκε.

Ο συνήγορος της Καθ' ης η αίτηση στην αγόρευσή του ανέφερε ότι οι ενδιάμεσες αιτήσεις δεν παράγουν δεδικασμένο γι' αυτό και μπορούν να εγερθούν όμοια αιτήματα αν προκύψουν νέα γεγονότα. Κατά το συνήγορο, η απόσυρση και η συνακόλουθη απόρριψη της ανταπαίτησης συνιστά νέο γεγονός που επιτρέπει στο Δικαστήριο να επιληφθεί του νέου αιτήματος για απόρριψη της αίτησης.

Θα συμφωνήσουμε με το συνήγορο της Καθ' ης η αίτηση ότι οι ενδιάμεσες αποφάσεις δεν δημιουργούν δεδικασμένο (*RECNEX TR. LTD ν. Τρ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΛΤΔ*, Πολ. Έφ. Αρ. 71/11, 16/4/2014) γι' αυτό και κρίνουμε ότι το Δικαστήριο δεν κωλύεται να επιληφθεί του αιτήματος.

ε) Περαιτέρω, η θέση του συνηγόρου της Καθ' ης αίτηση είναι ότι δεν τίθεται θέμα θεραπείας με την παράταση του χρόνου καταχώρισης της κλήσης για οδηγίες.

Η θέση αυτή του συνηγόρου της Καθ' ης η αίτηση είναι απολύτως ορθή. Το Δικαστήριο ναι μεν έχει ευχέρεια να παρατείνει το χρόνο υποβολής της κλήσης για οδηγίες (Δ.30 θ.(2)(β)) όμως στην προκειμένη περίπτωση δεν είχε τεθεί τέτοιο αίτημα ενώπιον του Δικαστηρίου ούτε φυσικά έχει υποδειχθεί οποιαδήποτε «αντικειμενική αδυναμία συμμόρφωσης» ή «άλλος καλός λόγος».

στ) Εισήγηση του συνηγόρου της Καθ' ης η αίτηση είναι, περαιτέρω, ότι αναφορικά με την παράλειψη συμμόρφωσης προς τη Δ.30 δεν υπάρχει μηχανισμός θεραπείας της διαδικασίας.

Η εισήγηση αυτή φαίνεται να είναι ορθή. Πέραν της διακριτικής εξουσίας που προσφέρεται στο Δικαστήριο για παράταση της προθεσμίας ως ανωτέρω αναφέρεται δεν υπάρχει άλλη πρόνοια για διάσωση της δικαστικής διαδικασίας. Κατ' επέκταση, ορθή είναι και η εισήγηση του συνηγόρου της Καθ' ης η αίτηση ότι δεν παρέχεται στο Δικαστήριο διακριτική ευχέρεια για διάσωση της διαδικασίας.

ζ) Αποτελεί, επίσης, θέση της συνηγόρου του Αιτητή, κατά το στάδιο των διευκρινίσεων, ότι η κλίμακα αίτησης διαζυγίου υπερβαίνει τις €10.000 και συνεπώς δεν πρέπει να τύχει εφαρμογής η Δ.30.

Θα διαφωνήσουμε με την πιο πάνω εισήγηση. Η Δ.30 θ.10 εδ. α' και β' είναι διαφωτιστική επ' αυτού. Αναφέρεται συγκεκριμένα ότι:

«Σε αγωγές που δεν καθορίζεται χρηματικό ποσό αξίωσης θα τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις που αφορούν αντικείμενο διαφοράς που δεν υπερβαίνει τις €3.000

[Δ.Κ. 6.2.2015] [Δ.Κ. 13.5.2015] Ε.Ε., Παρ.2, 14.11.2014, Καν.5 (Όπως τροποποιήθηκε από Ε.Ε., Παρ.2, Μέρος Ι, 6.2.2015, Καν.3 και Ε.Ε., Παρ.2, Μέρος Ι, 13.5.2015, Καν.2). Οι διατάξεις των Δ.25 και Δ.30 εφαρμόζονται σε αγωγές που καταχωρούνται από 1.1.2015.»

Η αίτηση διαζυγίου, ασφαλώς, δεν φέρει κλίμακα, γι' αυτό και τυγχάνει εφαρμογής η Δ.30 θ.10.

η) Το συμφέρον της δικαιοσύνης, κατά τη συνήγορο του Αιτητή όπως το έθεσε στις διευκρινίσεις, συνηγορεί στη διαφύλαξη της διαδικασίας.

Θα διαφωνήσουμε με την ευπαίδευτο συνήγορο και επ' αυτού. Η διαφύλαξη της διαδικασίας ουδόλως εξυπηρετεί το συμφέρον της δικαιοσύνης, εφόσον, κατά ξεκάθαρο τρόπο, η Δ.30 προνοεί για τις κυρώσεις μη συμμόρφωσης.

Δ. Δικαστική κατάληξη

Συνοψίζοντας, συνεπώς, όλη την πιο πάνω ανάλυση, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η παράλειψη συμμόρφωσης προς τη Δ.30 καθίσταται μοιραία για την τύχη της δικαστικής διαδικασίας και οδηγεί, άνευ ετέρου, στην απόρριψη της αίτησης. Η Δ.30 εναποθέτει δέσμια αρμοδιότητα στο Δικαστήριο και δεν παρέχει διακριτική ευχέρεια για διάσωση της διαδικασίας. Η αναφερόμενη διάταξη επιβάλλει δικονομική πειθαρχία στους διαδίκους με αρνητικές επιπτώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης μ' αυτή. Την ίδια τύχη θα είχε, ασφαλώς, και η ανταπαίτηση αν δεν απορριπτόταν μετά που είχε αποσυρθεί, με έξοδα εις βάρος της Καθ' ης η αίτηση.

Ενόψει της πιο πάνω κατάληξης, κρίνουμε ότι δεν ενδείκνυται το Δικαστήριο να προχωρήσει σε εξέταση, αφ' ενός της προδικαστικής ένστασης που αφορά στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου για λύση του πολιτικού γάμου των διαδίκων και αφ' ετέρου να προχωρήσει σε αξιολόγηση της μαρτυρίας για να καταδείξει κατά πόσο ο Αιτητής απόδειξε ή όχι την υπόθεσή του.

Εκ του περισσού, υποδεικνύουμε ότι ενόψει του γεγονότος ότι η αίτηση έχει απορριφθεί για τους λόγους που έχουν εξηγηθεί πιο πάνω, και δεδομένου ότι το Δικαστήριο, δεν προέβη σε αξιολόγηση της μαρτυρίας αναφορικά με την αντιδικία, ο Αιτητής θα μπορεί να κάνει χρήση της Δ.30 θ.1(δ) για καταχώριση νέας αίτησης διαζυγίου.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, η αίτηση απορρίπτεται με έξοδα εναντίον του Αιτητή όπως αυτά θα υπολογιστούν από την Πρωτοκολλητή και θα εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Η ανταπαίτηση έχει ήδη απορριφθεί με τα έξοδα να είναι εναντίον της Καθ' ης η αίτηση.

[Υπ.] Σ. Α. Λιασίδης, Πρ. Οικ. Δικ.

[Υπ.] Μ. Τσαγγαρίδης, Δ. Οικ. Δικ.

[Υπ.] Φ. Κωνσταντίνου, Δ. Οικ. Δικ.